

Briuselis, 2021 01 25
COM(2021) 38 final

2021/0021 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REKOMENDACIJA

kuria iš dalies keičiama 2020 m. spalio 13 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2020/1475 dėl suderinto požiūrio į laisvo judėjimo apribojimą reaguojant į COVID-19 pandemiją

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2020 m. spalio 13 d. Taryba priėmė Tarybos rekomendaciją (ES) 2020/1475 dėl suderinto požiūrio į laisvo judėjimo apribojimą reaguojant į COVID-19 pandemiją¹. Rekomendacijoje nustatytas suderintas požiūris, taikytinas šiais svarbiausiais atvejais: priimant sprendimą, ar nustatyti laisvo judėjimo apribojimus, taikyti bendrus kriterijus ir ribas, COVID-19 plitimo riziką sutartu spalviniu kodu žymėti žemėlapyje ir, prireikus, suderintai taikyti priemones, kurias galima taikyti iš vienos zonos į kitą keliaujantiems asmenims, atsižvelgiant į viruso plitimo lygį tose zonose;

Tarybos rekomendacija (ES) 2020/1475 siekiama užtikrinti, kad valstybės narės, svarstančios galimybę patvirtinti priemones, kuriomis visuomenės sveikatos sumetimais ribojamas laisvas judėjimas, per pandemiją labiau koordinuotų veiksmus. Rekomendacijoje aiškiai nurodyta, kad nustatydamos ir taikydamos laisvo judėjimo apribojimus valstybės narės turėtų laikytis ES teisės principų, visų pirma proporcingumo ir nediskriminavimo.

Komisijai, padedamai Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro, rekomendacijoje pavesta reguliariai, atsižvelgiant į kintančią epidemiologinę padėtį, įvertinti joje nustatytus kriterijus, duomenų poreikius ir ribas, ir prireikus kartu su pasiūlymu iš dalies pakeisti šią rekomendaciją perduoti savo išvadas apsvarstyti Tarybai;

Kaip pažymėta 2021 m. sausio 19 d. Komisijos komunikate „Vieninga kova su COVID-19 pandemija“², tikėtina, kad metų pradžia bus tas laikas, kai COVID-19 pandemija atslūgs. Dėl novatoriškų mokslinių tyrimų ir įspūdingų politikos ir pramonės pastangų per dešimt mėnesių pasiekta tai, kas paprastai padaroma per dešimtmetį. Pradėjus sparčiai platinti vakcinas dideliu mastu, nuo COVID-19 jau paskiepyti milijonai europiečių.

Tačiau infekcija plinta ir tol, kol bus paskiepyta tiek žmonių, kad pandemijos banga pradėtų slūgti, reikės toliau išlikti budriems ir taikyti izoliavimo bei visuomenės sveikatos kontrolės priemones. Dabar ES ir valstybės narės turi imtis veiksmų, kad nekiltų trečioji infekcijų banga, kuri gali būti sunkesnė ir kurią gali sukelti naujų jau visoje Europoje aptinkamų labiau užkrečiamų atmainų virusas.

Šios naujos viruso atmainos³ kelia didelį susirūpinimą. Nors šiuo metu nėra įrodymų, kad jos lemtų sunkesnę ligos eigą, panašu, kad tikimybė užsikrėsti tokių atmainų virusu yra apie 50–70 proc. didesnė⁴. Tai reiškia, kad virusas gali plisti lengviau ir greičiau, todėl didėja našta ir taip perkrautoms sveikatos priežiūros sistemoms. Tai yra viena iš priežasčių, dėl kurių per pastarąsias savaites daugelyje valstybių narių labai padaugėjo užsikrėtimo atvejų.

Todėl kelionės ir toliau kels daug problemų. Kol epidemiologinė padėtis ženkliai nepagerės, visų nebūtinų kelionių, ypač į didelės rizikos zonas ir iš jų, turėtų būti primygtinai raginama atsisakyti.

¹ OL L 337, 2020 10 14, p. 3.

² COM(2021) 35 *final*.

³ „B117“ ir „501Y.V2“ atmainos.

⁴ ECDC rizikos vertinimas. Rizika, susijusi su naujų susirūpinimą keliančių SARS-CoV-2 atmainų plitimu ES/EEE.

Ši išvada patvirtinta rekomendacijomis, kurias, atlikęs rizikos vertinimą, 2021 m. sausio 21 d. pateikė Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ECDC)⁵. ECDC įvertino, kad susirūpinimą keliančių viruso atmainų atsiradimo ir išplitimo bendruomenėje tikimybė ES ir EEE šalyse yra labai didelė, nes jomis greičiau užsikrečiama. Tikėtina, kad dėl šio didesnio užkrečiamumo susirgs daugiau žmonių. Dėl šios priežasties hospitalizavimo ir mirtingumo rodikliai gali padidėti visose amžiaus grupėse, ypač vyresnių ir sergančių gretutinėmis ligomis žmonių grupėje. Todėl ECDC nurodė, kad, siekiant mažinti ligos plitimą ir krūvį sveikatos priežiūros sistemoms, reikia griežtesnių nefarmacinių priemonių. ECDC padarė išvadą, kad viruso atsiradimo ir išplitimo bendruomenėje poveikis yra didelis. ECDC įvertino, kad bendra susirūpinimą keliančių viruso atmainų atsiradimo ir išplitimo bendruomenėje rizika yra didelė arba labai didelė.

Siekiant sulėtinti naujų susirūpinimą keliančių SARS-CoV-2 atmainų atsiradimą ir plitimą, ECDC, kaip vieną iš priemonių, rekomendavo vengti nebūtinų kelionių. Kartu su rekomendacijomis dėl nebūtinų kelionių ir užsikrėtusiųjų kelionių apribojimų, turėtų būti toliau taikomos tokios priemonės kaip keliautojų testavimas ir karantinavimas – visų pirma keliautojams iš zonų, kuriose naujos atmainos virusas yra labiau išplitęs. Jei sekoskaitos būdu nebus atmesta galimybė, kad rasis vis daugiau naujų viruso atmainų, kaip nurodyta ECDC gairėse dėl genomo sekoskaitos, reikėtų apsvarstyti galimybę imtis proporcingų kelionių priemonių zonose, kuriose ilgą laiką išlieka aukštas viruso plitimo lygis.

Kaip numatyta Tarybos rekomendacijoje (ES) 2020/1475, Komisija ir ECDC, atsižvelgdamos į kintančią epidemiologinę padėtį, reguliariai vertino rekomendacijoje nustatytus kriterijus, duomenis ir ribines vertes. Atsižvelgdama į minėtas problemas, kurias kelia labiau užkrečiamų atmainų virusas, Komisija mano, kad Tarybos rekomendacija (ES) 2020/1475 turėtų būti atitinkamai pakeista.

Keliautojams, atvykstantiems iš zonų, kuriose yra labiau išplitusios susirūpinimą keliančios viruso atmainos, ir toliau turėtų būti taikomos ar griežtinamos proporcingos, nediskriminacinės kelionių ribojimo ir testavimo priemonės. Prireikus keliautojams turėtų būti taikomas karantinas, atitinkamas išimtis taikant keliautojams, atliekantiems esmines funkcijas arba turintiems esminių poreikių.

Tokiomis tikslinėmis priemonėmis siekiama išvengti sienų uždarymo arba visuotinių draudimų keliauti bei skrydžių, sausumos ir vandens transporto reisų tarp valstybių narių atšaukimo, kuris būtų nepagrįstas, nes tikslingesnės priemonės yra pakankamos ir sukelia mažiau trikdžių. Žaliųjų koridorių sistema⁶ turėtų padėti išlaikyti transporto srautus, visų pirma siekiant užtikrinti laisvą prekių judėjimą ir taip išvengti tiekimo grandinės sutrikimų.

⁵ Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras. Naujų susirūpinimą keliančių SARS-CoV-2 atmainų plitimo ES/EEE rizika, naujais duomenys – 2021 m. sausio 21 d. (Šaltinis – ECDC) Stokholmas: 2021 m. Paskelbta: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-risk-related-to-spread-of-new-SARS-CoV-2-variants-EU-EEA-first-update.pdf>

⁶ Komisijos komunikatas „Žaliųjų transporto koridorių atnaujinimas siekiant palaikyti ekonomiką atsinaujinusios COVID-19 pandemijos laikotarpiu“, COM(2020) 685 *final*, ir 2020 m. gruodžio 22 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2020/2243 dėl suderinto požiūrio į keliones ir transporto paslaugas reaguojant į Jungtinėje Karalystėje nustatytą viruso variantą SARS-COV-2, OL L 436, 2020 12 28, p. 72.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šia rekomendacija siekiama padėti įgyvendinti galiojančias nuostatas, susijusias su judėjimo laisvės apribojimais dėl visuomenės sveikatos sumetimų.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Ši rekomendacija suderinta su kitomis Sąjungos politikos sritimis, kaip antai visuomenės sveikatos ir vidaus sienų kontrolės.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač jos 21 straipsnio 2 dalis, 168 straipsnio 6 dalis ir 292 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

SESV 292 straipsniu Tarybai suteikta teisė priimti rekomendacijas. Pagal šią nuostatą Taryba sprendžia remdamasi Komisijos pasiūlymu visais atvejais, kai Sutartyse numatyta, kad ji priima aktus remdamasi Komisijos pasiūlymu.

Taip yra ir šiuo atveju – būtina nustatyti suderintą metodą, leisiantį išvengti dar didesnių trikdžių, kuriuos kelia vienašališkai ir nekoordinuotai taikomos priemonės, ribojančios laisvą judėjimą Sąjungoje. SESV 21 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje laikydamasis Sutartyse ir joms įgyvendinti priimtose nuostatose nustatytų apribojimų bei sąlygų. Jei šiam tikslui pasiekti reikėtų Sąjungos veiksmų, Europos Parlamentas ir Taryba pagal įprastą teisėkūros procedūrą gali priimti nuostatas, kuriomis remiantis būtų galima lengviau naudotis šiomis teisėmis.

Pagal 168 straipsnio 6 dalį Taryba Komisijos pasiūlymu taip pat gali teikti rekomendacijas siekiant užtikrinti aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugą nustatant ir įgyvendinant visas Sąjungos politikos kryptis ir priemones.

- **Proporcingumo principas**

Tikėtina, kad taikant vienašales ar nesuderintas priemones laisvo judėjimo apribojimai bus nenuoseklūs ir suskaidyti, todėl Sąjungos piliečiai, norėdami pasinaudoti savo ES teisėmis, patirs netikrumą. Pasiūlymu neviršijama to, kas būtina ir proporcinga numatytam tikslui pasiekti.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

netaikoma

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Pasiūlyme atsižvelgta į reguliariai, nuo pirmųjų laikinų apribojimų įgyvendinimo, vykstančias diskusijas su valstybėmis narėmis, turimą informaciją apie epidemiologinę padėtį ir atitinkamus mokslinius įrodymus.

- **Poveikio vertinimas**

netaikoma

- **Pagrindinės teisės**

Judėjimo laisvė yra pagrindinė teisė, įtvirtinta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 45 straipsnyje. Remiantis proporcingumo principu, apribojimai galimi tik tuo atveju, kai jie būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrus interesus arba reikalingi kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti. Chartijos 21 straipsniu draudžiami apribojimai dėl pilietybės Sutarčių taikymo srityje.

Bet kokie laisvo darbuotojų judėjimo teisės apribojimai Sąjungoje turi būti pagrįsti žmonių sveikatos priežastimis, proporcingi ir nustatyti pagal objektyvius ir nediskriminacinius kriterijus. Tai turi būti tinkama priemonė siekti reikiamo tikslo; apribojimai turi neviršyti to, kas būtina tam tikslui pasiekti.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Nėra.

Pasiūlymas

TARYBOS REKOMENDACIJA

kuria iš dalies keičiama 2020 m. spalio 13 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2020/1475 dėl suderinto požiūrio į laisvo judėjimo apribojimą reaguojant į COVID-19 pandemiją

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 21 straipsnio 2 dalį, 168 straipsnio 6 dalį ir 292 straipsnio pirmą ir antrą sakinius,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2020 m. spalio 13 d. Taryba priėmė Tarybos rekomendaciją (ES) 2020/1475 dėl suderinto požiūrio į laisvo judėjimo apribojimą reaguojant į COVID-19 pandemiją⁷; Rekomendacijoje nustatytas suderintas metodas šiais pagrindiniais klausimais: priimant sprendimą, ar nustatyti laisvo judėjimo apribojimus, taikyti bendrus kriterijus ir ribas, COVID-19 plitimo riziką sutartu spalviniu kodu žymėti žemėlapyje ir, prireikus, suderintai taikyti priemones, kurias galima taikyti iš vienos zonos į kitą keliaujantiems asmenims, atsižvelgiant į viruso plitimo lygį tose zonose;
- (2) remdamasis rekomendacijoje nustatytais kriterijais ir ribomis Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras kartą per savaitę skelbia pagal regionus suskirstytą ES / EEE šalių žemėlapi, padedantį valstybėms narėms priimti sprendimus⁸;
- (3) kaip nustatyta rekomendacijos 26 konstatuojamojoje dalyje, atsižvelgdama į besikeičiančią epidemiologinę padėtį Komisija, padedama Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro, turėtų reguliariai įvertinti šioje rekomendacijoje nustatytus kriterijus, duomenų poreikius ir ribas, įskaitant tai, ar nereikėtų atsižvelgti į kitus kriterijus, pavyzdžiui, hospitalizavimo rodiklius ar intensyviosios terapijos skyrių užimtumo rodiklius;
- (4) dabartinę pandemijos raidą sąlygoja du veiksniai. Viena vertus, 2021 m. pradžioje pradėtas masinis skiepijimas – nuo COVID-19 pasiskiepijo jau milijonai europiečių. Tačiau, kaip pažymėta Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai „Vieninga kova su COVID-19 pandemija“⁹, kol užsikrėtusiųjų skaičius didėja, o skiepijimo mastas dar nėra pakankamas, kad pandemija būtų suvaldyta, reikia toliau būti atsargiems, taikyti izoliavimo priemones ir vykdyti visuomenės sveikatos kontrolę. Visų pirma ES ir valstybės narės turi imtis veiksmų,

⁷ OL L 337, 2020 10 14, p. 3.

⁸ Paskelbta adresu <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/weekly-maps-coordinated-restriction-free-movement>

⁹ COM(2021) 35 *final*.

kad nekiltų nauja infekcijų banga, kuri gali būti sunkesnė ir kurią gali sukelti naujų jau visoje Europoje aptinkamų labiau užkrečiamų atmainų SARS-CoV-2 virusas;

- (5) pastaruoju metu atsiradusios naujos viruso atmainos kelia didelį susirūpinimą. Nors šiuo metu nėra įrodymų, kad jos lemtų sunkesnę ligos eigą, panašu, kad tikimybė užsikrėsti tokių atmainų virusu yra apie 50–70 proc. didesnė¹⁰. Tai reiškia, kad virusas gali plisti lengviau ir greičiau, todėl didėja našta ir taip perkrautoms sveikatos priežiūros sistemoms. Tai yra viena iš priežasčių, dėl kurių per pastarąsias savaites daugelyje valstybių narių labai padaugėjo užsikrėtimo atvejų;
- (6) naujausiame rizikos vertinime dėl naujų pavojingų SAR-CoV-2 atmainų plitimo ES ir EEE šalyse¹¹ Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras nurodė, kad šių susirūpinimą keliančių atmainų atsiradimo ir paplitimo bendruomenėje rizika padidėjo ir yra didelė arba labai didelė;
- (7) viena iš Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras rekomendacijų, kaip reaguoti į šią riziką, yra tai, kad siekiant sulėtinti naujų susirūpinimą keliančių SARS-CoV-2 atmainų atsiradimą ir plitimą reikėtų vengti nebūtinų kelionių. kartu su rekomendacijomis dėl nebūtinų kelionių ir užsikrėtusiųjų kelionių ribojimo turėtų būti toliau taikomos tokios priemonės kaip keliautojų testavimas ir karantinavimas – visų pirma keliautojams iš zonų, kuriose labiau išplitęs naujos atmainos virusas. Jei sekoskaitos būdu nepavyks išvengti vis daugiau naujų viruso atmainų, kaip nurodyta ECDC gairėse dėl genomo sekoskaitos, taip pat reikėtų apsvarstyti galimybę proporcingai apriboti keliones iš zonų, kuriose ilgą laiką išlieka aukštas viruso plitimo bendruomenėje lygis;
- (8) todėl, atsižvelgiant į Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro rekomendacijas, Tarybos rekomendacija (ES) 2020/1475 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;
- (9) atsižvelgiant į labai aukštą viruso plitimo bendruomenėse lygį, kuris galimai susijęs su didesniu naujų susirūpinimą keliančių viruso atmainų užkrečiamumu, Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro kas savaitę skelbiamą žemėlapij reikėtų papildyti nauja – tamsiai raudona – spalva. šia spalva turėtų būti žymimos sritys, kuriose virusas – įskaitant susirūpinimą keliančias labiau užkrečiamas jo atmainas – plinta labai dideliu mastu;
- (10) valstybės narės taip pat turėtų atsižvelgti į naujų susirūpinimą keliančių SARS-CoV-2 atmainų plitimą. Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai „Vieninga kova su COVID-19 pandemija“ pabrėžiama, kad valstybės narės turi kuo greičiau užtikrinti, kad genomo sekoskaita būtų atliekama dažniau: 5–10 proc. atvejų, kai gaunamas teigiamas testo rezultatas; prireikus, vertinant esamų atmainų plitimą ar aptinkant naujas, galima pasinaudoti Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro pajėgumais;
- (11) aukštas viruso plitimo bendruomenėse lygis daugumoje valstybių narių reiškia, kad keliavimas ir toliau kels daug problemų. kol epidemiologinė padėtis juntamai nepagerės, ypač atsižvelgiant į naujų atmainų protrūkį, visų nebūtinų kelionių, ypač į

¹⁰ ECDC rizikos vertinimas. Rizika, susijusi su naujų susirūpinimą keliančių SARS-CoV-2 atmainų plitimu ES/EEE, paskelbta adresu <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/covid-19-risk-assessment-spread-new-sars-cov-2-variants-eueea>

¹¹ Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras. Naujų susirūpinimą keliančių SARS-CoV-2 atmainų plitimo ES/EEE rizika, naujausi duomenys – 2021 m. sausio 21 d. (Šaltinis – ECDC) Stokholmas: 2021 m.. Paskelbta adresu: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-risk-related-to-spread-of-new-SARS-CoV-2-variants-EU-EEA-first-update.pdf>

didelės rizikos zonas ir iš jų, turėtų būti primygtinai raginama atsisakyti; Kadangi rizika užsikrėsti arba užsikrėsti kitą yra panaši tiek vidaus, tiek tarpvalstybinėse kelionėse, valstybės narės turėtų nuosekliai taikyti priemones abiejų rūšių nebūtinoms kelionėms;

- (12) po 2021 m. sausio 21 d. Europos Vadovų Tarybos narių vaizdo konferencijos parengtose žodinėse išvadose¹² Europos Vadovų Tarybos pirmininkas pažymėjo, kad sienos turi išlikti atviros, kad būtų užtikrintas bendrosios rinkos veikimas, įskaitant pagrindinių prekių ir paslaugų srautą. Kelionės neturėtų būti draudžiamos besąlygiškai. Tačiau viruso plitimui sustabdyti gali tekti imtis priemonių, kuriomis ribojamos nebūtinoms kelionėms ES. Atsižvelgiant į naujų viruso atmainų keliamą pavojų, Tarybai, nors ir laikantis savo principų, visgi gali tekti peržiūrėti savo rekomendacijas dėl kelionių ES viduje ir nebūtinų kelionių į ES;
- (13) suderinto požiūrio tikslas – išvengti vidaus sienų kontrolės atnaujinimo. Nepagrįsta uždaryti sienas arba apskritai uždrausti keliones, sustabdyti skrydžius ir uždaryti atvykimo sausumos ir vandens transportu punktus, nes tikslingesnės priemonės, tokios kaip karantinas ar testavimas, daro pakankamą poveikį ir sukelia mažiau trikdžių. Žaliųjų koridorių sistema¹³ turėtų padėti išlaikyti transporto srautus, visų pirma siekiant užtikrinti laisvą prekių ir paslaugų judėjimą ir taip išvengti tiekimo grandinės sutrikimų;
- (14) bet kokie laisvo asmenų judėjimo apribojimai turi ir toliau būti taikomi laikantis bendrųjų Sąjungos teisės principų, visų pirma proporcingumo ir nediskriminavimo, be kita ko, dėl pilietybės. Todėl taikomos priemonės neturėtų viršyti to, kas griežtai būtina visuomenės sveikatai apsaugoti. Siekiant užtikrinti nuspėjamumą, teisinį tikrumą ir deramą piliečių dalyvavimą, labai svarbu visuomenei laiku suteikti aiškią ir išsamią informaciją. Turėtų būti tinkamai užtikrinamas apribojimų vykdymas, o sankcijos turi būti veiksmingos ir proporcingos;
- (15) 2020 m. sausio 11 d. Sveikatos saugumo komitete priimtose rekomendacijose dėl bendro ES požiūrio, pagal kurį COVID-19 sergantiems pacientams taikomos izoliavimo priemonės, o sąlytį turėjusiems asmenims bei keliautojams – karantinavimo priemonės. Nustatydamos keliautojų karantiną valstybės narės turėtų taikyti Sveikatos saugumo komiteto rekomendacijas¹⁴ dėl keliautojams skirtų karantino priemonių, visų pirma, tais atvejais, kai keliautojams iš didelės rizikos zonos taikomi karantino reikalavimai, reikėtų apsvarstyti galimybę sutrumpinti karantino trukmę, jei po 5–7 dienų nuo atvykimo būtų gautas neigiamas jų testo rezultatas, nebent keliautojui pasireiškia simptomai;

¹² Pirmininko Charles'io Michelio žodinės išvados, padarytos po 2021 m. sausio 21 d. Europos Vadovų Tarybos narių vaizdo konferencijos; paskelbtos adresu <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/01/21/oral-conclusions-by-president-charles-michel-following-the-video-conference-of-the-members-of-the-european-council-on-21-january-2021/>

¹³ Komisijos komunikatas „Žaliųjų transporto koridorių atnaujinimas siekiant palaikyti ekonomiką atsinaujinusios COVID-19 pandemijos laikotarpiu“, COM(2020) 685 *final*, ir 2020 m. gruodžio 22 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2020/2243 dėl suderinto požiūrio į keliones ir transporto paslaugas reaguojant į Jungtinėje Karalystėje nustatytą viruso variantą SARS-COV-2, OL L 436, 2020 12 28, p. 72.

¹⁴ Rekomendacijos dėl bendro ES požiūrio į COVID-19 sergančių pacientų izoliavimą ir sąlytį turėjusių asmenų bei keliautojų karantinavimą, dėl kurių 2020 m. sausio 11 d. susitarta Sveikatos saugumo komitete, https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/hsc_quarantine-isolation_recomm_en.pdf.

- (16) padidėjus COVID-19 testavimo apimtims, Tarybos rekomendacija (ES) 2020/1475 turėtų būti iš dalies pakeista, suteikiant valstybėms narėms galimybę reikalauti, kad keliautojai, vykstantys iš zonų, kurioms nėra priskirtas žalias kodas, prieš išvykdami atliktų testą;
- (17) kadangi zonose, kurioms turėtų būti priskirtas tamsiai raudonas kodas, viruso plitimo bendruomenėje lygis yra aukštas, iš tokių teritorijų neesminiais tikslais keliaujantys asmenys prieš išvykdami turėtų atlikti privalomą testą, o atvykę į paskirties vietą – karantinuotis pagal Sveikatos saugumo komiteto rekomendacijas; Tais atvejais, kai keliautojai karantinuojasi ne savo gyvenamojoje vietoje, karantino vietoje jiems turėtų būti užtikrintos tinkamos fizinės sąlygos, taip pat karantino sąlygomis gyvenančių vaikų apsauga ir priežiūra – jos turi atitikti PSO gaires¹⁵;
- (18) jei į gyvenamosios vietos valstybę narę grįžtantys asmenys prieš išvykdami negalėjo atlikti testo, jį turėtų būti leidžiama atlikti atvykus, kad žmonės galėtų grįžti į namus;
- (19) kadangi zonose, kurioms priskirtas tamsiai raudonas kodas, užsikrėtusiųjų skaičius yra itin didelis, turėtų būti nustatyta, kad į būtiną kelionę vykstantys asmenys taip pat privalo atlikti COVID-19 testą ir karantinuotis, jeigu tai neproporcingai nepaveikia jų esminės funkcijos ar poreikių, pavyzdžiui, dėl to, kad keliautojo kontaktas su plačiąja visuomene kelionės tikslo vietoje yra labai nedidelis; tais atvejais, kai valstybėje narėje, atsižvelgiant į konkrečią epidemiologinę padėtį, vis dėlto reikalaujama, kad transporto darbuotojai ir paslaugų teikėjai išsirtų, tai turėtų nesutrikdyti transporto¹⁶. Kad nebūtų sutrikdytos tiekimo grandinės, karantino reikalavimai turėtų būti netaikomi šią esminę funkciją vykdančioms transporto darbuotojams;
- (20) nuo tarpvalstybinių kelionių apribojimų ypač nukenčia asmenys, kurie kasdien arba dažnai vyksta į darbą ar mokyklą, lanko artimus giminaičius, eina pas gydytojus ar rūpinasi artimaisiais. Tokiems asmenims, sieną kertantiems šiuo esminiu tikslu, reikalavimas karantinuotis turėtų būti netaikomas, nes dėl to labai sutriktų žmonių gyvenimas ir nukentėtų jų pragyvenimo šaltiniai, taip pat visa ekonomika. Jei epidemiologinė padėtis abiejose sienos pusėse yra panaši, reikalavimas dažnai tikrinti tokius asmenis vien dėl to, kad jie kerta sieną, yra perteklinis. Ateityje ypač svarbus bus glaudus valstybių narių ir pasienio regionų veiksmų koordinavimas;
- (21) atsižvelgdama į kintančią epidemiologinę padėtį, Komisija, padedama Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro, turėtų toliau reguliariai vertinti šioje rekomendacijoje nustatytus kriterijus, duomenų poreikius ir ribas, įskaitant tai, ar reikėtų apsvarstyti kitus kriterijus arba pritaikyti ribas, ir prireikus kartu su pasiūlymu iš dalies pakeisti šią rekomendaciją perduoti savo išvadas Tarybai apsvarstyti,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

Tarybos rekomendacija (ES) 2020/1475 dėl suderinto požiūrio į laisvo judėjimo apribojimą reaguojant į COVID-19 pandemiją iš dalies keičiama taip:

1. 10 punkto c papunktis pakeičiamas taip:

¹⁵ PSO Nr. WHO/2019-nCoV/IHR_Quarantine/2020.3. Paskelbta adresu: [https://www.who.int/publications/i/item/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-\(covid-19\)](https://www.who.int/publications/i/item/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-(covid-19))

¹⁶ Žr. 2020 m. gruodžio 22 d. Komisijos rekomendaciją (ES) 2020/2243 dėl suderinto požiūrio į keliones ir transporto paslaugas reaguojant į Jungtinėje Karalystėje nustatytą viruso variantą SARS-COV-2, OL L 436, 2020 12 28, p. 72.

„c) raudona, jei suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra nuo 50 iki 150, o teigiamų COVID-19 infekcijos testavimo rezultatų rodiklis yra 4 proc. ar aukštesnis, arba jei suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra aukštesnis nei 150, bet mažesnis nei 500;“

2. 10 punkte įterpiamas šis c) papunktis:

„ca) tamsiai raudona, jei suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra 500 ar aukštesnis;“.

3. 13 punkto a) papunktis pakeičiamas taip:

„a) jos turėtų atsižvelgti į oranžinės, raudonos arba tamsiai raudonos zonų epidemiologinės padėties skirtumus ir veiksmų imtis proporcingai;

4. 13 punkto d) papunktis pakeičiamas taip:

„d) jos turėtų atsižvelgti į testavimo strategijas ir ypač daug dėmesio skirti zonų, kuriose atliktų testų rodikliai yra dideli, padėčiai;“.

5. 13 punkte įterpiamas šis e) papunktis:

„e) valstybės narės turėtų atsižvelgti į susirūpinimą keliančių SARS-CoV-2 atmainų paplitimą.“.

6. Po antraštinės dalies „Bendra galimų priemonių keliautojams, atvykstantiems iš didesnės rizikos zonų, taikymo tvarka“ įterpiamas šis 16a) punktas:

„Valstybės narės turėtų primygtinai raginti atsisakyti bet kokių nebūtinų kelionių į tamsiai raudonas zonas ir iš jų ir raginti atsisakyti visų nebūtinų kelionių į zonas, kurioms pagal 10 punktą priskirtas raudonas kodas, ir iš jų. Atsižvelgdamos į tai valstybės narės turėtų užtikrinti, kad priemonės, kurių imamasi dėl tarpvalstybinių kelionių ir kelionių pačių valstybių narių teritorijoje, derėtų.

Tuo pačiu valstybės narės turėtų stengtis išvengti būtinų kelionių sutrikimų, užtikrinti, kad transporto srautai judėtų pagal žaliųjų koridorių sistemą, taip pat išvengti tiekimo grandinių ir darbuotojų bei savarankiškai dirbančių asmenų, keliaujančių dėl profesinių ar verslo priežasčių, judėjimo sutrikimų.“.

7. 17 punkto a) ir b) papunkčiai pakeičiami taip:

„a) karantinuotąsi pagal Sveikatos saugumo komiteto rekomendacijas¹⁷ ir (arba)

b) prieš atvykdami ir (arba) atvykę pasidarytų COVID-19 infekcijos testą. Tai galėtų būti arba AT-PGR testas, arba greitis antigenų testas, įtrauktas į bendrą ir atnaujintą COVID-19 greitųjų antigenų testų sąrašą, sudarytą remiantis 2021 m. sausio 21 d. Tarybos rekomendacija dėl bendros greitųjų antigenų testų naudojimo ir patvirtinimo sistemos ir COVID-19 tyrimų rezultatų tarpusavio pripažinimo Europos Sąjungoje¹⁸.“.

8. 17 punkte išbraukiama ši pastraipa:

¹⁷ Rekomendacijos dėl bendro ES požiūrio į COVID-19 sergančių pacientų izoliavimą ir sąlytį turėjusių asmenų bei keliautojų karantinavimą, dėl kurių 2020 m. sausio 11 d. susitarė Sveikatos saugumo komitetas (angl. „Recommendations for a common EU approach regarding isolation for COVID-19 patients and quarantine for contacts and travellers“), https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/hsc_quarantine-isolation_recomm_en.pdf.

¹⁸ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5451-2021-INIT/lt/pdf>

„Valstybės narės gali pasiūlyti keliautojams galimybę vietoj b papunktyje nurodyto testo pasidaryti COVID-19 infekcijos testą prieš atvykimą.“

9. 17 punkte įterpiama ši pastraipa:

„Valstybės narės turėtų užtikrinti pakankamą testavimo pajėgumą ir priimti skaitmeninius testų sertifikatus, kartu užtikrindamos, kad tai nepakenktų pagrindinių visuomenės sveikatos paslaugų teikimui, visų pirma laboratorijų pajėgumui.“

10. Įterpiamas šis 17a punktas:

„Valstybės narės turėtų reikalauti, kad asmenys, keliaujantys iš zonos, kuriai pagal 10 punkto c a papunktį priskirtas tamsiai raudonas kodas, prieš atvykdami pasidarytų COVID-19 infekcijos testą ir karantinuotųsi pagal Sveikatos saugumo komiteto rekomendacijas.

Valstybės narės turėtų priimti, toliau taikyti arba stiprinti plitimo mažinimo priemones, visų pirma zonose, kurios priskiriamos tamsiai raudonoms, stiprinti testavimo ir kontaktų atsekimo pastangas ir didinti bendruomenės COVID-19 atvejų reprezentatyvios imties stebėseną ir sekoskaitą, kad būtų galima kontroliuoti naujų SARS-CoV-2 atmainų, kurių perdavimo tikimybė yra didesnė, plitimą ir poveikį;“

11. Įterpiamas 17b punktas:

„Valstybės narės turėtų pasiūlyti jų teritorijoje gyvenantiems asmenims galimybę vietoj testo prieš atvykstant, kaip nurodyta 17 punkto b papunktyje ir 17a punkte, pasidaryti COVID-19 infekcijos testą atvykus ir laikytis visų taikytinų karantino reikalavimų.“

12. Įterpiamas šis 19a punktas:

„Pagal 17a punktą keliautojai, atliekantys esmines funkcijas arba turintys esminių poreikių keliauti iš tamsiai raudonos zonos, turėtų laikytis testavimo reikalavimų ir karantinuotis, jeigu tai nedaro neproporcingo poveikio jų esminėms funkcijoms ar poreikiams.

Taikant nukrypti leidžiančią nuostatą, iš esmės neturėtų būti reikalaujama, kad transporto darbuotojai ir transporto paslaugų teikėjai, kaip nurodyta 19 punkto b papunktyje, pasidarytų COVID-19 infekcijos testą pagal 17 punkto b papunktį ir 17a punktą. Jei valstybė narė reikalauja, kad transporto darbuotojai ir transporto paslaugų teikėjai pasidarytų COVID-19 infekcijos testą, turėtų būti naudojami greitieji antigenų testai ir tai neturėtų sukelti vežimo sutrikimų. Jei transporto arba tiekimo grandinė sutriktų, valstybės narės turėtų nedelsdamos panaikinti arba atšaukti tokius sistemingo testavimo reikalavimus, kad būtų užtikrintas žaliųjų koridorių veikimas. Transporto darbuotojų ir transporto paslaugų teikėjų, atliekančių šią esminę funkciją, neturėtų būti reikalaujama karantinuotis pagal 17 punkto a papunktį ir 17a punktą.“

13. Įterpiamas 19b punktas:

„Valstybės narės neturėtų reikalauti, kad pasienio regionuose gyvenantys asmenys, kasdien arba dažnai keliaujantys per sieną darbo, verslo, švietimo, šeimos, medicininės priežiūros ar priežiūros tikslais, karantinuotųsi. Jei šiuose regionuose per sieną vykstantiems asmenims būtų nustatytas reikalavimas pasidaryti testą, tokių asmenų testavimo dažnumas turėtų būti proporcingas. Jei epidemiologinė padėtis abiejose sienos pusėse yra panaši, reikalavimas kelionės tikslu pasidaryti testą neturėtų būti taikomas. Asmenys, teigiantys, kad jų padėčiai taikomas šis punktas,

gali būti įpareigoti pateikti patvirtinamuosius dokumentus arba atitinkamą pareiškimą.“.

14. 21 punktas pakeičiamas taip:

„Jokios priemonės, taikomos asmenims, atvykstantiems iš zonos, kuriai pagal 10 punktą priskirtas tamsiai raudonas, raudonas, oranžinis arba pilkas kodas, negali būti diskriminacinės, t. y. jos turėtų būti taikomos ir grįžtantiems atitinkamos valstybės narės piliečiams.“.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas